



До Дня пам'яток історії та культури



ПРЕСРЕЛІЗ

Головне управління статистики у Вінницькій області повідомляє.

18 квітня у світі відзначають Міжнародний день пам'яток і визначних місць, а в Україні – День пам'яток історії та культури. Цей день слугує нам нагадуванням про те, що українська земля володіє унікальними об'єктами культурної спадщини, які мають тисячолітню історію та є надбанням й окрасою світової культури.

Багатство історико-культурної спадщина Вінниччини є невід'ємною складовою всеукраїнського культурного надбання. На території нашої області на початок 2024 року на державному обліку перебувало 3948 пам'яток історії та культури: 1534 – археології, 1770 – історії, 553 – архітектури та містобудування, 91 – монументального мистецтва.

Археологічні об'єкти є важливою часткою культурної спадщини Вінницької області. Найбільш поширеними пам'ятками археології в нашому краї є кургани, поселення черняхівської, трипільської культур та інше. Серед пам'яток археології 529 входить до складу комплексів, тобто таких пам'яток, що складаються з двох та більше одиниць (наприклад, це група курганів різних часів), 3 – до складу заповідників, 1002 об'єкти розташовані окремо. Разом з тим, за даними Академії Наук України на землях Вінницької області знаходиться ще більше 1,5 тис. пам'яток археології, що потребують виявлення і дослідження.

Відповідно чинного законодавства до Державного реєстру нерухомих пам'яток України занесені 75 об'єктів культурної спадщини. До Переліку пам'яток національного значення включено 115 пам'яток (19 археології, 7 історії, 2 монументального мистецтва, 87 архітектури і містобудування), серед яких найбільш відомі Немирівське скіфське городище, Бушанський скельний храм, Палац Потоцьких, склеп-усипальниця Миколи Пирогова та інші. Крім того, 208 пам'яток національного і місцевого значення, що потребують спеціального режиму охорони, включені до Переліку об'єктів культурної спадщини України, які не підлягають приватизації.

Садибні комплекси займають особливе місце у культурній спадщині нашого регіону, є особливою цінністю етнокультурних ландшафтів Поділля. До Переліку пам'яток архітектури та містобудування Вінницької області занесені 48 садиб, 19 з них мають статус пам'яток архітектури та містобудування національного значення.

На сьогодні вони є автентичними, але, на жаль, більшість з них знаходяться у стані руйнації, тому питання їх збереження вимагає термінових заходів. Також наразі дуже актуальним залишається припинення розорювання та руйнування курганних насипів, поселень, паспортизація, облік пам'яток археології, визначення меж і режимів використання територій пам'яток, встановлення інформаційних табличок, тощо.

У 2023 році у Вінницькій області було проведено ремонтно-реставраційні та інші роботи на 177 пам'ятках архітектури, історії та археології на суму 81,3 млн.грн (51% коштів було виділено з місцевих бюджетів).

Охорона культурної спадщини України, відновлення історичних та архітектурних об'єктів, які є надбанням української нації, а збереження їх для наступних поколінь є важливим процесом висвітлення правдивої історії країни. Саме культурна спадщина народу є тим минулим, без якого немає майбутнього.

При використанні інформації обов'язковим є посилання на джерело – Головне управління статистики у Вінницькій області.

Довідка за телефоном: (0432) 52 57 60